

KODEKS DOBRYCH PRAKTYK

PROKURATORII GENERALNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Preambuła

W trosce o byt i suwerenność Rzeczypospolitej Polskiej, która jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli, nawiązując do najlepszych tradycji Prokuratorii Generalnej Królestwa Polskiego, galicyjskiej Prokuratorii Skarbu, Prokuratorii Generalnej Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, w celu zapewnienia Rzeczypospolitej Polskiej stałej i kompleksowej obsługi prawnej na najwyższym poziomie, ustala się Kodeks dobrych praktyk.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. § 1. Kodeks dobrych praktyk, zwany dalej „Kodeksem”, jest zbiorem zasad postępowania radców Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „radcami”.

§ 2. Zasady postępowania radcy wynikają z ogólnych norm etycznych, przepisów prawa i dobrych obyczajów.

§ 3. Zasady postępowania radcy mają na celu ujednoczenie sposobu wykonywania przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej zadań ustawowych oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych czynności służbowych.

§ 4. Postanowienia Kodeksu stosuje się także do referendarzy zatrudnionych w Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Ilekroć w Kodeksie jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2261);
- 2) Prokuratorii Generalnej – rozumie się przez to Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Prezesie – rozumie się przez to Prezesa Prokuratorii Generalnej, wiceprezesa, a także osoby pisemnie upoważnione przez Prezesa Prokuratorii Generalnej do podejmowania w jego imieniu rozstrzygnięć w określonych sprawach lub załatwiania określonych spraw;
- 4) Urzędzie – rozumie się przez to Urząd Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) sądzie – rozumie się przez to sąd, trybunał lub inny organ orzekający;

- 6) wykonywaniu przez Prokuratorię Generalną zastępstwa – rozumie się przez to zastępstwo przewidziane w ustawie;
- 7) podmiocie zastępowanym – rozumie się przez to Rzeczpospolitą Polską, Skarb Państwa, organ administracji rządowej, państwową jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej i osobę zastępowaną w rozumieniu ustawy.

Rozdział 2

Podstawowe wartości i obowiązki radcy

Art. 3. § 1. Radca służy wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stoi na straży Jej praw i interesów, wypełniając swoje obowiązki sumiennie, a w postępowaniu kieruje się zasadami godności i uczciwości.

§ 2. Radca wykonujący zadania i czynności służbowe na rzecz osób zastępowanych jest obowiązany kierować się ich interesem, dążąc do możliwie pełnej realizacji ich praw.

Art. 4. § 1. Radca ma obowiązek przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych zachowywać niezależność oraz kierować się własnym osądem i sumieniem.

§ 2. Radca powinien unikać wszelkich zachowań, które mogłyby podważyć zaufanie do jego bezstronności, a w szczególności polegających na uleganiu zewnętrznym wpływom.

§ 3. Radca jest obowiązany przyczyniać się do pielęgnowania etosu zawodu radcy.

Art. 5. Radca ma obowiązek starannie, rzetelnie i terminowo wykonywać powierzone zadania i czynności służbowe.

Art. 6. Przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych radca dba o ich właściwą organizację kierując się zasadą celowości.

Art. 7. Radca ma obowiązek współpracować z przełożonymi i innymi radcami, a także z podmiotami zastępowanymi.

Art. 8. Radca ma obowiązek podnosić kwalifikacje zawodowe, a w szczególności brać udział w szkoleniach, wykładach, seminariach oraz konferencjach organizowanych przez Prokuratorię Generalną.

Art. 9. § 1. Radca jest obowiązany dbać o dobre imię Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuraturii Generalnej i osób zastępowanych.

§ 2. Radcy nie wolno podejmować działań, które mogą zagrażać dobremu imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuraturii Generalnej lub osób zastępowanych.

Art. 10. § 1. Radca nie może wykonywać żadnych zadań i czynności, o ile może dojść do konfliktu interesów Rzeczypospolitej Polskiej z interesami tego radcy lub podmiotu z nim związanego.

§ 2. O okolicznościach określonych w § 1 radca informuje niezwłocznie Prezesa i kierownika komórki organizacyjnej, w której jest zatrudniony.

§ 3. W razie powzięcia informacji o możliwym konflikcie interesów, Prezes lub kierownik komórki organizacyjnej, w której radca jest zatrudniony, przydziela prowadzenie sprawy innemu radcy, w stosunku do którego nie zachodzi obawa konfliktu interesów.

Art. 11. § 1. Radca wykonuje zadania i czynności służbowe samodzielnie, o ile nie określono innych zasad.

§ 2. Radca informuje przełożonego o braku możliwości samodzielnego wykonania powierzonych zadań i czynności służbowych.

Rozdział 3

Zasady związane z wykonywaniem obowiązków radcy

Art. 12. Radca wykonuje zadania i czynności służbowe w sposób rzeczowy i współmierny do założonego celu, w szczególności jest obowiązany do podejmowania wszelkich działań, które w ramach obowiązujących przepisów prawa mogą zostać podjęte dla ochrony praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 13. § 1. Radca, w związku z wykonywanymi przez siebie zadaniami i czynnościami, ma obowiązek zapobiegać wszelkim przejawom naruszenia lub zaniechania stosowania prawa, a także wszelkim naruszeniom praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej. O zaistnieniu takich okoliczności radca niezwłocznie informuje Prezesa. W szczególności obowiązany jest poinformować Prezesa o potrzebie wszczęcia innych, niż prowadzone przez niego, postępowań lub o potrzebie podjęcia innych czynności, nie wyłączając zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

§ 2. Radca obowiązany jest informować Prezesa o stwierdzonej przez siebie potrzebie przejęcia przez Prokuratorę z urzędu zastępstwa, w szczególności, gdy potrzeba taka ujawni się w ramach wyłącznego zastępstwa przed Sądem Najwyższym lub w związku z wydawaną opinią prawną.

Art. 14. Radca nie może zwlekać z podejmowaniem zadań i czynności służbowych, w szczególności z wszczęciem postępowania sądowego oraz wydaniem opinii.

Art. 15. Radca powinien każdorazowo dokonywać analizy zachowania terminów prawa materialnego po otrzymaniu wniosku od podmiotu zastępowanego o wszczęcie postępowania i sporządzenie opinii.

Art. 16. Radca powinien każdorazowo dokonywać analizy ryzyka związanego z wszczęciem postępowania przed sądem oraz zasadności wniesienia środka zaskarżenia.

Art. 17. Radca powinien podejmować wszelkie czynności przewidziane w przepisach proceduralnych niezbędne do zapewnienia ochrony interesów podmiotu zastępowanego, w tym brać udział w posiedzeniach sądu.

Art. 18. Radca unika przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych prezentowania stanowisk niemerytorycznych, w szczególności emocjonalnych.

Art. 19. Radca sporządza opinię w sposób zapewniający rzeczywistą pomoc prawną w rozwiązaniu problemu stanowiącego jej przedmiot.

Art. 20. Radca podejmuje czynności mające na celu ustalenie, czy przygotowywane stanowisko Prokuraturii Generalnej nie jest sprzeczne ze stanowiskami formułowanymi w podobnych sprawach.

Art. 21. § 1. Radca powinien niezwłocznie zgłosić Prezesowi występowanie okoliczności mogących wpływać na niezależność radcy, a w szczególności jeżeli:

- 1) udzielił pomocy prawnej stronie przeciwnej w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej;
- 2) brał udział w tej sprawie, wykonując funkcję publiczną, lub jako arbiter sądu polubownego, członek innych organów rozstrzygających spór lub mediator;
- 3) pełnomocnik będący dla niego osobą najbliższą prowadzi sprawę lub udzielił już pomocy prawnej stronie przeciwnej w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej.

§ 2. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 1, radca jest obowiązany podjąć czynności niecierpiące zwłoki, jeżeli ich zaniechanie może narazić interesy podmiotu zastępowanego.

§ 3. W przypadku wystąpienia okoliczności budzących wątpliwości etyczne lub niedających się jednoznacznie interpretować, a potencjalnie dotyczących sytuacji korupcyjnych lub zagrażających dobremu imieniu Prokuraturii Generalnej, radca powinien zasięgnąć opinii właściwego Zespołu ustanowionego w przepisach określających wytyczne w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia zachowań niepożądanych, konfliktu interesów oraz korupcji w Prokuraturii Generalnej.

Art. 22. Radca nie ponosi odpowiedzialności za zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy informacji, o których wiedzę uzyskał w ramach współdziałania Prokuraturii Generalnej i Prezesa z innymi podmiotami przy wykonywaniu zadań.

Art. 23. § 1. Radca jest obowiązany dbać o zachowanie tajemnicy Prokuraturii Generalnej.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej obejmuje zakaz ujawnienia informacji lub korzystania z nich w interesie własnym bądź osoby trzeciej.

§ 3. Radca jest obowiązany zabezpieczyć przed niepowołanym ujawnieniem informacji zawierające tajemnicę Prokuraturii Generalnej, w szczególności podczas wykonywania czynności służbowych poza siedzibą Urzędu.

§ 4. Radca jest obowiązany zachować w tajemnicy przebieg i treść negocjacji ugodowych, w których brał udział.

Rozdział 4

Stosunek do podmiotów zastępowanych

Art. 24. § 1. Radca jest obowiązany informować niezwłocznie podmiot zastępowany o istotnych zdarzeniach w prowadzonych na rzecz tego podmiotu sprawach.

§ 2. Radca nie może odmówić podmiotowi zastępowanemu wyjaśnień co do przebiegu postępowania, planowanych czynności i ewentualnych kosztów z tym związanych.

Art. 25. Radca powinien poinformować podmiot zastępowany o dostrzeżonej konieczności podjęcia przez ten podmiot czynności niezbędnych do ochrony jego interesów.

Rozdział 5

Stosunek do sądu

Art. 26. § 1. Stosunek radcy do sądu i pracowników sądu powinien zapewniać poszanowanie powagi sądu i jego roli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

§ 2. Radca obowiązany jest zachować umiar i takt wobec sądu, przed którym występuje. Nawet w razie niewłaściwego zachowania osób, z którymi radca się kontaktuje, powinien on wykazać się opanowaniem i taktem.

Art. 27. Radca powinien zwracać uwagę na to, by jego wystąpienia, wypowiedzi i zadawane pytania nie naruszały godności osób biorących udział w sprawie.

Rozdział 6

Stosunek do przełożonych, radców i innych pracowników zatrudnionych w Urzędzie

Art. 28. § 1. Radca powinien udzielać wsparcia innym radcom w każdej sprawie na ich wniospek, w tym dokonywać bieżących konsultacji, udostępniać sporządzane opinie i pisma oraz udzielać pomocy przy prowadzeniu sprawy.

§ 2. Radca powinien udzielać merytorycznego wsparcia innym radcom z własnej inicjatywy w sprawach dotyczących istotnych interesów podmiotu zastępowanego lub o charakterze precedensowym, w których występują istotne zagadnienia prawne lub skomplikowany stan faktyczny.

Art. 29. § 1. Radca prowadzi sprawy w sposób zapewniający możliwość natychmiastowego powierzenia ich innemu radcy w razie zaistnienia takiej potrzeby.

§ 2. Radca prowadzi akta podręczne spraw i kalendarz terminów w sposób umożliwiający jego zastąpienie w przypadku jego nieobecności .

Art. 30. § 1. Jeżeli radca przekazuje czynności procesowe do wykonania w jego zastępstwie, jest obowiązany uczynić to w sposób i w czasie umożliwiającym należyte przygotowanie zastępcy, w szczególności przekazać wszelkie potrzebne dokumenty i notatki.

§ 2. W przypadku planowanej nieobecności w pracy, radca powinien udzielić wszelkich niezbędnych informacji osobie zastępującej i przedsięwziąć działania ułatwiające dalsze wykonywanie czynności przez innego radcę, w szczególności poinformować o terminach procesowych przypadających w czasie jego nieobecności.

Art. 31. § 1. Radca ma obowiązek współpracować z innymi radcami na ich prośbę lub w związku z dekreacją przełożonych nakazującą prowadzenie sprawy we współpracy.

§ 2. Radca przekazuje informacje współpracownikom o zdarzeniach, które mogą mieć wpływ na podejmowane przez nich zadań i czynności służbowych.

Art. 32. § 1. Radca powinien przestrzegać w stosunku do współpracowników zasad kultury osobistej, uprzejmości i lojalności.

§ 2. Nieporozumienia między pracownikami Urzędu powinny być rozstrzygane w sposób polubowny, jeżeli tylko istota sprawy na to pozwala.

§ 3. W przypadku braku możliwości osiągnięcia porozumienia radca powinien skorzystać z pośrednictwa przełożonych przy rozstrzygnięciu konfliktów.

Rozdział 7

Wystąpienia publiczne

Art. 33. Radca powinien unikać demonstrowania osobistego stosunku do funkcjonariuszy publicznych, a w szczególności pracowników wymiaru sprawiedliwości, a także osób uczestniczących w postępowaniu, w którym Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo oraz osób, których dotyczą czynności przez niego wykonywane.

Art. 34. § 1. Radca może wypowiadać się w mediach, o ile nie określono innych zasad kontaktu z mediami.

§ 2. Radca informuje zainteresowane media o możliwości kontaktu z rzecznikiem prasowym Prokuratorii Generalnej.

§ 3. Radca uprzedza rzecznika prasowego Prokuratorii Generalnej, a w uzasadnionych przypadkach także przełożonych, o zamiarze wypowiedzenia się w mediach.

§ 4. Radca może wypowiedzieć się w mediach bez uprzedzenia rzecznika prasowego Prokuratorii Generalnej, jeżeli z przyczyn obiektywnych nie jest to możliwe, a w szczególności jeżeli radca zostaje poproszony o komentarz bezpośrednio po rozprawie, na której wykonywał zastępstwo. W takim przypadku radca niezwłocznie po wypowiedzi informuje o niej rzecznika prasowego Prokuratorii Generalnej.

§ 5. Wystąpienia publiczne radcy nie mogą naruszać tajemnicy Prokuratorii Generalnej i powinny cechować się umiarem oraz szczególną dbałością o prawa i interesy podmiotu zastępowanego.

Art. 35. Radca powinien powściągliwie korzystać z mediów społecznościowych.